

Előfizetési árak:
Egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 8 kr
Hirdetések mérsékelt árak szerint.

A lap megjelenik minden va-
sárnap
Felelős szerkesztő:
FUCHS ANTAL

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: főt 20.,
bővő a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adódnak.

Kiadóhivatal: főt 20.,
bővő a lap anyagi részét illető közle-
mények és előfizetési pénzek küldendők
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

UJPEST- ÉS RÁKOSPALOTA KÖZSÉGEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA

Az a bizonyos 800!

Ujpest, szept. 12.

Hiszen mi ma is nagyon jól em-
lékezünk még arra a bizonyos 800-
ra. És emlékeztünk rá, hogy hazug-
ságnak mondtuk ezt a 800-at mindjárt
eleve és jól esik nekünk, hogy az
szükség-szolgáltatás ebből a 800-ból
775-re hivatalos erővel rásütötte
szintén a bélyeget: hazugság!

Szó, ami szó, de Pestmegye köz-
ponti választmánya a reklamációról
mondott ítéletével rengeteg leleple-
zést mivelt. Nem mi előttünk. Mi tudtuk,
hogy az ujpesti új választók ellen
honnan és kinek az érdekében fujt
a szél; tudtuk, hogy micsoda vég-
hetetlenül csuf rugók ösztökélik ezt
az egész mozgalmat. De leleplezés a
nagyközönség előtt.

Ne vegyünk mást, csak azokat a
lapokba bejuttatott tamadó cikkeket.

Az ujpesti összeíró küldöttség
„j gúpró erőszakosságát”-tól csakugy
lemzsegték ezek a cikkek! S minthogy
azok megjelentek nyomtatásban, bírtak
azzal a részegítő erővel, ami az újság-
cikkek erejét képezi — és akadtak
akárhányan, gyöngé és jóhiszemű pol-
gárok, akiket ezek a cikkek megtánto-
rithattak. Hogyne! 800 reklámolás!
Hiszen az olyan rettentő nagy szám,
hogy mindenki azt gondolhatta: „kell
valaminek lenni a dologban!” Más
azt gondolhatta: A te legalább is

igaz!” És ime kísült, hogy 800-ból
csak 25 bir némi alappal!

Minő nyomoruság!

Nekünk, kiknek a részén az igaz-
ság van, könnyű sor volt bevárni a
központi választmány döntését. Annál
könnyebb, mert világos volt előttünk,
hogy ezek a hazugságok időre-órára
megtéveszthetik ugyan a közönséget,
de ez a közönség becsületes és józan
s az elfogulatlan ítélet visszaadja az
ő tiszta látását, és megvetése mégis
azoknak lesz osztályrészük, akik ga-
ládul, hazug hírek, hazug reklamációk
feltalálásával megtéveszteni, félreve-
zetni igyekeztek a közvéleményt.

Igy történt!

Hanem azért ezzel még koránt
sincsen vége. Idáig csak úgy tekin-
tettük ezt a központi választmányi
döntést, mint elégtételt a multért,
elégtételt a multban elkövetett azok-
ért a brutális merényletekért, me-
lyekkel becsületes emberek tiszta és
kétségtelen jogait akarták konfiskálni,
közvetve pedig Ujpest társadalmi bé-
kéjét igyekeztek szétrobbantani. Am
nem csak idáig van.

Örvedetes Pestmegye központi va-
lasztmányának ez a döntése nemesak
a multa, de talán legnagyobb mér-
tékben a jövő érdekében. Reméljük:
ez a legújabb kudarc végleg elné-
mitja a hazug apostolok lelketlen
kufárkodásait.

De ha nem, az se nagy baj!

A közönség jövőre tudni fogja,
hogy ezeknek a leleplezett apostolok-
nak a sáfárkodásaiból ezentul mit
vegyen készpénznek? 800-ból a leg-
jobb esetben is csak 25-öt! A többi,
a rengeteg 775 a jövőre is egy huron
pendül a hazug 775 reklamációjával.
Olyan kvóta ez, aminek az auspiciuma
alatt a meggyérült hívek bizony-bizony
nem egykönnyen és nem egyhamar
ujtják meg a régi kiegyezést Várady
Károly urral!

Végezetül örvedetes ez a ku-
darcza a derék sáfároknak azért,
mert világot vet arra az egész ma-
nipulációra, amivel a gödöllői ke-
rületet terrorizálni akarják. Akik Uj-
pest nyugalma, polgárainak joga és
egyetértése ellen törnek, ugyanazok
behálózni igyekeznek az egész ke-
rületet is, csak hogy életre keltsenek
egy vesztett ügyet, reaktiváljanak
egy lejárt embert. Nem oda Buda! Itt is
ugyanaz, legalább is ugyanaz a kvóta
áll. Aki ferdit Ujpesten, az amit
Gödöllön is, Rákospalotán is és szé-
les e világon mindenütt. Amit mond,
abból 775 rész biztosan hazugság s
az a megmaradó 25 legfeljebb lát-
szata az igazságnak.

Ez a képe a csufosan felsült rek-
lamálók multjának és ez a képe jö-
vőjüknek is. Talán már alig is kell
övíni tőlük az igaz ügy híveit. Hiszen

A „KÖZÉRDEK” TÁRCZÁJA.

A hol öldökölnek.

Az egész világ szeme, szinte azt mond-
hatnók, merev feszültséggel tekint most
arra a pontra, amelyet a földgömb leg-
gyönyörűbb városának neveznek s a hol
manapság patakokban foly a vér: Konstan-
tinápolyra.

Amikor néhány évvel ezelőtt ott jár-
tunk, meggyőződünk arról, hogy Konstan-
tinápoly csakugyan megérdemli a híret: fek-
vése csodaszép, de lakossága s annak kü-
lönösen némely rétege az ő sajátos visz-
onyában tényleg rettenetes.

Mi is végig jártuk a turisták megszo-
kott útját: megnéztük a szultáni palotákat
és kéjlokákat; gyönyörködünk a lefátyo-
lozott török nők szépségében, — mert az
a kis fátyol legkevésbé sem akadályoz a
gyönyörködésben, — megnéztük a hadügy-
minisztérium tornyáról a három tengert, mely
Konstantinápolyt övezi: kellőleg botzong-
tunk az ugató, és andalognak a tánczó
dervisek ajtatosságán, — de a rettentő
Konstantinápolyt nem láttuk.

Pedig kívánsiák voltunk erre is, még
pedig joggal.

Egyik török barátunk T. effendi, aki-
nek kérésünket előadtuk, nagyon komoly
lett erre a mi óhajtatásunkra.

— Veszedelmes dolgot akartok, bará-
taim, mondta, és aggodalmasan simogatta
hosszu fekete szakállát. Sokkal uriasabb
alakok vagytok, semhogy föl ne tűnétek

abban a népben, ha közzé keveredtek, és
ott hamar esik a közzéadás.

— Nem hagyjuk magunkat olyan kön-
nyen leoltni mint a beiköt! — szolt egyik
utitársam és jó pajtásom, Wolfner Tivadar,
akivel minden ilyen expedíciót együtt
szoktunk csinálni. — aztán miért bánthat-
nak minket, ha mi nem bánthatunk senkit?

— Mert te nagyon is piros vagy, felett
az effendi Wolfnernek, — semhogy pénzt
ne tételeznének föl nálad, és azt nagyon
vágyódik az örmény eséselei. Egyáltalán
tulságosan elegáns vagyatok, és ott az a
legrosszabb ajánlóléval.

— Nekem sem kell okvetlenül meg-
vallanom, hogy gróf vagyok, — mondá
harmadik társunk, egy fiatal főúr a ki
szintén velünk szokot tartani apróbb expé-
dicióinkban.

Ez a beszélgetés egy színház szinpad-
ján folyt le, ahol egy magyar primadon-
nának akartunk jó estét kíván. A kis-
asszony egyenesen könyörgésre fogta a
dolgát:

— Uraim, az isten szerelmére kérem
önöket, ne menjenek oda, az örmények
közzé, — sikoltozott, és összetette a két
kezét rimázkodva. Meghálnék bele, ha va-
lami bajuk esnék, — pedig ilyen külsejű
urakat ott békében nem hagyhatnak. Nagyon
is közel van a tenger, — és az el nem
áru semmit!

Ez a könyörgés persze csak annál job-
ban biztatott bennünket, s különösen
Wolfnert, aki roppant ereje miatt nem is
tartotta mulatságosnak azt, ami veszedé-
lemmel nem jár, — most már csak azért is

ragaszkodott a „kiránduláshoz”, minden
áron meg akarta a rettentő éjjeli Konstan-
tinápolyt tekinteni közelebbről.

Rövid tanácskozást tartottunk hárman
— és eltávoztunk bueszatlanul. Elmen-
tünk fogadónkba és megállapodásunkhoz
képest atöltöztünk. Fölvettük azt a ruhán-
kat amely a kairói pyramis megmászása,
a Palesztinába tett 13 órai lovaglás, a
lybiai sivatagon tett teve-nyargulás alatt
rongyossá lett: a nyakkendőket levetet-
tük, elegáns fehér utazó sisakunk helyett
föltettük gyűrött puha kalapunkat; ellenben
Wolfner barátom magához vette „Töd-
schlagerjét”, a gróf egy hosszú törös bot-
tal, én pedig egy hatalmas füttykössel fegy-
verkeztem föl.

Igy „kiállítva” mentünk vissza a szin-
ház szinpadjára, ahol, amikor bennünket
földünk, a szép énekesnő megpillantott,
egy rémségeset sikoltott:

— Jézus Mária! Segítség!

Óriásit neveltünk erre az őszinte rémü-
letre.

A primadonna csak akkor ösmert meg
bennünket.

— No uraim, — ugymond — önök
valóban úgy néznek ki, mintha legalább
egy esztendeje ott éltek volna lent, az
örmények között. Most már sokkal nyugod-
tabban boesátom utnak magukat. De azért
az isten szerelmére kérem, vigyázzanak!

— Ne tessék félni! felettünk szinte egy-
szerre.

Elmentünk. Vezetőnk, — aki valószí-
nűleg nyugdíjazott rablógyilkos lehetett,
a pófája után itélve, — hibetetlen helyekre

imhol már odáig vagyunk, hogy a vesztett ügyet többé már az az egy lap sem védelmezi, amelyben azelőtt olyan lelketlen támadásokat intéztek a független, bátor, igaz meggyőződésű újpésti polgárok ellen! Ugy látszik, elég volt annak is a felültetés az efajta csúfságból többet nem kér. Vagy tán kipróbált szimatja immár előre kiérzi mind a következő többi kudarcot is...?

Igy, vagy úgy, nekünk egyre megy! Igaz ügynek a zászlóját lengtjük s igaz ügyeknek kiváltsága a diadal. Armány, eselszövés és hazugság előbb-utóbb, de kudarcra válik okvetlenül. Ime a reklamációk szomorú kvótája. Ennek a példának tanulsága bátoritson, buzdítson és erősítsen a jövő küzdelmeiben s akkor nem lesz, ami diadalunknak veszedelmére válhatnék.

Igazak, a ti igaz utaitokon, tehát csak előre bátran!

A „mi képviselőnk” (meddig?)

Az állandó választmány meghozta ítéletét — lesújtva, megsemmisítve azt a merényletet, melylyel 800 újpésti választó polgár legszentebb jogosultságát, választói jogát akarta a „mi képviselőnk” Várady Károly elkobozni (Csodálatos egy eset, hogy azt kell mondanunk, a „mi képviselőnk!” De merjük állítani, hogy nem is mondjuk sokáig!)

A magunk véleményét erről a csúfos felsülésről lapunk más helyén elmondjuk.

Most már azt kívánjuk konstatálni, hogy az a merénylet nemcsak rossz indulatu volt, hanem — bambaséka is!

Dr. Hedervári Soma közszeretben álló polgártársunkat, a ki a részére kijutott földi javak után évenként több mint 1000 forint járul adó alakjában az állam bevételéhez adóalap hiánya miatt kérték a lajstromból törölni.

Micsoda észjárás! (Ész? van is ott ész!) amely évenkénti 1000 forint adófizetés mellett azt állítja, hogy nincs — adóalap!

A szatésipart, úgy látszik, a t. felszö-

lamlók összeférhetetlennek tartják a választói jogosultsággal, mert csak egyes kivételes egyéneket is magként kívántak a listában benn hagyni, míg a többit kérlelhetlenül besorozták ama bizonyos 800 közé.

Azt persze figyelmen kívül hagyták a jó urak, hogy közterheink minő tekintélyes részét viselik e polgártársaink.

De hogy ezen hirhadt reklamációnál a közreműködők egyéni szimpatiajuknak mennyire alárendelték még a pártérdeket is, semmi sem bizonyítja jobban, mint hogy a névjegyzékből törölni kérik Tóth Jánost, a függetlenségi kör alelnökét is, akinek választói jogosultságát pedig a központi választmány minden kétségen felül állónak találta.

Ez fényes bizonyítéka annak, hogy minő nagy foku harmonia uralkodik ezen jó urak között.

Teszarik András előkelő iparos polgártársunkat mint külföldit kívánta törölni a reklamáció!

Oh! hogy ösmeri Várady az ő kerületét és mennyire ösmeri a választó polgárokat! Igazán ő a „mi képviselőnk”. És annyira érdeklődik irántunk, hogy nem tudja:

— azt, hogy Teszarik egyike a legrégebb és legtekintélyesebb újpésti polgároknak; — nem tudja azt sem, hogy Teszarik András Vácson született, pedig azt minden gyermek tudja Uj-Pesten!

vagy ha tudja, akkor neki Vácz talán külföld?

Sajnáljuk az ő nagy érdeklődését és még nagyobb tudományát, de biztosíthatjuk, hogy ilyenformán nem sokára a gödöllői kerület meg Uj-Pest is — külföld lesz neki!

Nevezetes egy reklamáció! kifogásoltak egy polgártársunkat azért, hogy volt $\frac{1}{2}$ (egy fél!) krajczár adóhátraléka.

Hát nem koldus egy fufang az, belékapaszkodni egy fél krajczárba? Micsoda egy nagy úr az ez a „mi képviselőnk!” Egy fél krajczár!

A reklamáció azt mondta, hogy „csak az elmeháborodottaknál tapasztalható fufanggal működhetett az az összeíró bizottság.

Hát ezt mi nem adhatjuk vissza, —

vitt el bennünket. Rémséges kártyabarlangokba, ahol minden perczben kidobtak egy-egy embert, de persze előbb véresre verték. Lebujókba, melyek akkorak voltak mint egy-egy óriási tánczerem, de úgy telve gőzzel, füsttel, párával, bűzzel, hogy szinte faldokoltunk tőle; dálesarukokba, ahol a legáljasabb szerzedéyek olyan nyíltan elégitették ki állatias vágyaikát, hogy azokról beszélni is már alig lehet, irni pedig egyáltalán nem lehet; színházakba, ahol már nem is bittal verekedtek a pauszák alatt, hanem mártáknaraptak egymást az emberek mint a veszett kutyák. És még sok olyan „mulató”-helyen voltunk, amelyek leírásától megundorodik a tonta is.

És mind e lokalitásokban nekünk is „mulatoznunk” kellett, nehogy feltűnjünk kémeknek, vagy még sokkal rosszabb uraknak látszassunk lemmi. Kártyáztunk csiriz ragadási kártyákkal és igyekeztünk nem nyerni: ittunk az ő italukból, amelyekhez képest a vitriol szinte tej-szelid; megbámultuk az ő szépeiket az ő medjük szelid, — akkorakat utve a hátukra a szinpad esillagának, hogy csak úgy esatogott — és ordítottunk az ordítózókkal és még neveltünk is a nevetőkkel, daczára benső legmélyebb borzadásunknak. Sőt még verekedtünk is, hogy teljesen stilszerűek legyünk, de volt annyi óvatosságunk hogy csak magunk között vesztünk össze, látszatból, de olyan jól, hogy többi gazember-társainknak nagyon tetszett a dolog. (Nem is felejttem el soha, hogy Wolfner barátom minő alattomosan használta föl az alkal-

mat arra, hogy az ökiével néhány bordámat megbombázza, — még ma is emlékezem a sajnására!)

De a dolog megérte a fáradságot. Mert egy rövid éjszaka láttunk legalább tízezer gazembert együtt, mulatni, dörbözölni, gonosz tevékre bármikor készen, — és ebből a látványból elgondolhattuk, bebizonyítottuk vehettük azt, hogy eféle faj az ember van Konstantinápolyban legalább százezer. Amit egy egész világ sóprédékben termet, az szinte mind itt látszott összegyűlteni. Mőzmenekült szökevények minden fajából, gyilkosok, tolvajok, hamisítók, betörők, alkoldusok, rongy-nép mindenféle fajából, andok, véres, visszataszító ifjak pofájukon az akasztófa bélyegével vagy a börtön nyomorúságával, retteutó esőselők, kész bármikor a lopásra, gyújtogatásra, ördöklésre. Jambor munkás polgárnak nem is lehet fogalma arról, hogy ilyenek is vannak a világon, és hogy eanyien vannak, de különösen hogy épp Konstantinápolyban vannak ilyen rengeteg sokan.

És jól figyelünk; és ennek az alapján mondhatjuk, hogy ebben a rengeteg tömegben egyetlen egy törököt, igazi muzulmánnt nem láttunk.

És ha most teli lármázzák a világot azzal, hogy gyilkolják a „keresztény örményeket”, — eszembe jut, hogy abban a szemétnépben legtöbb volt az — örmény.

Ha ott gyilkoltak Konstantinápolyban, akkor ezek gyilkoltak és raboltak; és ha a török nép bosszúból és önvédelemből

mertnem akarunk gorombák lenni. (Ugyanis nem nagyon érdemes már erre a rövid időre „a mi képviselőnkkel” foglalkozni.) Nem mondhatjuk, hogy az ő rettentő sok munkájukon meglátszik az „elme megháborodása”, — mert nem láttuk az „elmét” soha, nem hittük tehát, hogy valaha is megháborodhatott volna.

De hivatalosan megkapta, irásban és nyomtatásban és a tekintélyes, saját pártjából, függetlenségi Egyetértésből megtanulhatta: hogy amit állított „teljesen alaptalan”, azt „a legnagyobb megbotránközással” kellett visszautasítani és — ellene és társai ellen „ragalmazásért” meg kell indítani a pört!

Szegény derék, becsületes polgártársaink, akik a „mi képviselőnk” kedvéért aláírták azt a reklamációt! Ha tudták volna, dehogyan keveredtek volna ilyen rossz társaságba!

És ki tette mindezt? Az az Ugron-párti Várady Károly, a ki Uj-Pest piaczen fennen hirdette az általános szavazatjogot az egyik nap — és a másik nap orvtámadással akarja megfosztani Uj-Pest 800 adófizető polgárát az ő választói jogától!

Minő jellem ez a „mi képviselőnk!”

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes szerkesztő ur!

Szíveskedjek az emberbaráti ügy érdekében következő sorokat b. lapjába felvenni.

Az országos emberbaráti intézményeivel leginkább az újabb időben nagy port vertek fel, a váci siketnemák intézete siketnema tanítók kepezdevé vált, a vakok intézete új felszerelést nyert, a hülyék intézete államosítva lett, a hebegők és dagogók tanfolyama megtartatott stb.

Tagadhatatlan dolog az, hogy az emberbaráti intézetek közül a siketnemák iskolája a legelső helyet érdemli meg, mert a vak minden tanítása mellett meg mindig csak vaknak marad, a hülye minden oktatásán daczára meg mindig csak hülyének marad, bajt csak enyhíteni, de eltávolítani korántsem lehet, holott a néma tanítás által beszélni tanul, némaságát tehát ellávolíthatjuk; az emberbaráti feladatunk tehát az volna arrol gondoskodni, hogy minden siketnema tanításban részesüljön s így bajától megszabaduljon.

Ez pedig mindaddig lehetetlen, míglen az országban elegendő tanítókról és megfelelő számú iskoláról nem lesz gondoskodva; azonban meg eddig is kéleue a bajon segíteni,

szintén ilt, akkor bizonynyal ezek közül ütött agyon annennyit birt.

Az „örmény kérdés” egyáltalán nagyon sajtáságos ott. Törökországban. Hogy miből támadt, minő eszközökkel fűtták föl és mikép akarják a szegény török nép megrontására kihasználni, arról mondhatók valam érdekeset, — szerénytelenség nélkül szólva.

Nemrég egy európai fővárosból kiutasítottak egy német újságíró, aki egy londoni világlapnak volt levelezője, példátlan és gonosz hazugságai miatt.

— Engem kiutasítanak, dühöngött a derék ur. De hiszen nekem érdemem van! Hiszen én gyilkoltam le azt a 300 keresztény gyermeket a Balkánon!

Mi, akik hallottuk ezt a nyilatkozatot, elrémülten tekintettünk egymásra.

Mert jól emlékeztünk rá, hogy a „collega” londoni lapjának egyik konstantinápolyi tudósításában minő iszonyú részbetességgel volt leírva, hogy a törökök miként mészároztak le 300 keresztény gyermeket. Egész Európa föl volt miatta házadva, — és szegény Törökországot a legutálatosabb hirbe keverte ez a rémség. És most kislult, hogy egy életmededett „levelező” hazugsága volt az egész. Vajjon angol vagy muszka pénzért hazudott ez a — gazember ilyen lelkiismeretlenül?

Ilyen hazugságból épült meg bizonynyal a mostani örménykérdés is, — lehet-e esodalkozni, ha az elkekeredett, de különben szelid, jóságos, emberséges török nép vérfürdőt csinál belőle?

Török Árpád.

illetve tökéletesíteni; de nézzük csak, hogy mennyire terjed ki a mostani oly nagyon hangsúlyozott emberbarátság és mennyi tör-ténik tulajdonképpen jelenleg ezen példaszóvá vált emberbarátságból.

A cs-kélyszámu nyilvános siketnéma intézetekben legelső sorban csak az a siketnéma talál felvetelt, a ki képes a teljes taksát meg-fizetni; a szegények közül azonban csak azt veszik fel, a ki oly szerencses volt oly pártfo-gót szerezni, a ki befolyása folytán képes felvételeit keresztül vezetni. (Emberbarát-ság-e az?)

Ujpesten egy tanító évek óta fáradozik siketnéma tanításával, a ki évente 5-7 ta-nítvánnyal szép eredményeket mutat fel. Ezen iskola első sorban főtisztelendő Illek Vincze ujpesti plébános urnak, Csépesanyi Bela gyógyszerész urnak és még más nemes-lekű jószívű urnak köszöni tetejét, mert ez-eknek sikerült az ügy iránti lelkesedésök és buz-góságuk folytán a község részéről 200 frtnyi segélyt e célra kieszaközölni; a tanulók szülői azonban olyan szegénysorsuak, hogy gyer-mekeik tanításait éppen semmitsem tudnak fizetni, mert alig tudnak családjuk fenntarta-sáról gondoskodni és ha ez k itl nem tanul-nának, akkor minden bizonyonval szerencsét-lenségök áldozatává válnának, mert más isko-lába nem jöhetnek.

Hogy 200 fat, a mely összegből még a he-lyiség, a fűtés és a takarítás költségeit kell fe-dezni, nagyon kevés és hogy az illető tanító többet érdemel, ez úgy látszik további ma-gyarazatra nem szorul, mindamellett ezt a tanító valahányszor a magas miniszterium-hoz segélyt folyamodott ep annyiszor el-utasították e. p. azon ürügy alatt, hogy ez az iskola, a mely a magas miniszterium rende-lete folytán a váci siketnéma intézet által engedélyeztetett, magániskola s így az állam részéről nem segélyezhető.

Vajjon emberbarátságból történik-e ez: arra feleljen bárki, a ki a siketnéma iskolá-ját közelebről ismeri.

KÖZSEGI ÜGYEK.

— Ipariskolai bizottság. A képviselőtestü-let által megválasztott ipariskolai bizottság f. hó 7-en tartotta alakuló közgyűlést, el-nöke egyhangulag Boskovics Alajost választ-tották meg, a ki hivatkozva előrehaladt ko-rára csakis a leginkább iparosokból álló bi-zottsági tagok többször és egyhangu felkere-senek engedve fogadta el az elnökséget, a bi-zottság alelnökevé Kárpáthy Józsefet, jegy-zővé Mady Lajos igazgatót választották meg.

Ujpestenek a székesfővárosához való csato-lasa. Meteorhullás volt Ujpesten csütörtökön este. A pestmegyei közigazgatási bizottság-nak a miniszterelnökhez intézett jelentése volt az a meteor. A közigazgatási bizottság hangsúlyozva kéri a miniszterelnököt, hogy a belügyminiszterrel egyetértőleg rendelje el Ujpestenek a fővárossal való egyesítést. In-dokolja a közigazgatási bizottság emez előter-jesztést azzal, hogy Ujpest a fő- és szekvá-ros közvetlen hatása alatt fejtűnő rohamos-sággal fejlődik. Viszonyai most már teljesen elütők a megye többi községeinek viszonyai-tól s így teljesen más közigazgatási ellátást igényel, mint a faluk. Ujpestenre — mondja a jelentés — nem kedvező sőt káros, a megyei közigazgatás, ellenben a székesfőváros szerve-zetebe bevonva, emelkedésének és fejlődé-sének hatalmas tényezőit nyerne meg.

Igy szól röviden és kivonatban az előter-jesztés, melyvel s általában az ügygel jövő számunkban kimerítőbben fogunk foglalkozni.

HIREK.

Az ujpesti választó-jogosultság megtama-dásáról, illetve Várady Károly úr és társai manipulációjáról az összes budapesti la-pok érdemlegesen nyilatkoztak már; nyi-latkozott tudvalevőleg Pestvármegye köz-ponti választmánya is. De legérdekesebb az, amit a függetlenségi párti „Egyetertes” erről közöl. — ezt itt adjuk egész terje-delmében szóról-szóra:

»Pest-Pilis-Solt-Kis-kun varmegye központi választmánya tegnap tartotta meg ülését az 1897. évre küldöttségileg összeírt ideiglenes névjegyzék ellen beadott felszólamlások tár-gyában. Az ülés iránt, melyen Fazekas Agost főjegyző elnökölt s Agorasztó Ti-

vadar volt az előadó, a főváros politikai körei igen nagy érdeklődést tanúsítottak, a mennyiben a gödöllői választókerületbe kebelezett ujpesti ös-zezőirő küldöttség által megállapított névjegyzék ellen mintegy 800 felszólamlás adatott be, s a küldött-ség tagjai ellen úgy a központi választ-mánynál, mint a belügyminiszternél a leg-súlyosabb vád emeltetett. A választmány három napi tüzetes vizsgálat után a fel-szólamlások oriasi részét, mint teljesen alaptalan elutasította s csakis mintegy 25 esetben adott helyet a felszólamlásnak. A központi választmány a legnagyobb meg-botránkozással tapasztalta azon felületes könnyelműséget, melyvel a felszólamlók eljárak s hogy az összeíró küldöttséget telje:ei alaptalanul a leg-ulyosabb termé-sztű vádakkal illették, miért is elhatá-rozta, hogy a felszólamlásokat tartalmazó kérvényt, mint a belügyminiszterhez be-adott feljelentést a btk. 270 §-ában utköző ragalmazás büntetnének megtorlása végett a budape ti k r. ügyészhez átteszi.

— Nemenyi Imre dr. kormánybiztos ére-lyesen lát hozzá, az ujpesti iskolák rendezé-séhez. E napokban rendelte el, hogy a tan-termeiket szaporítani kell és többől kifolyólag sürgős feltértesztést tett a közoktatásiügyi miniszterhez a szükséges új tanítók kinevez-tetése iránt.

— A beszámoló. Várady Károly dr. kep-viselő múlt vasárnap tartotta Kerepesen. Mogyoródon és Dunakeszin beszámolóját, a hol nem valami kedves fogadtatásban része-sült. Kerepesen és Mogyoródon a nappartiak eszmáit egy kis hecezetet, Dunakeszin pedig oly kevesen jelentek meg a beszámolóra, hogy a képviselő csak néhány barátja előtt a vendéglőben, poharköszöntő alakjában mond-hatta el beszámolóját. A »Pesti Napló» sze-rint a képviselő ur kedden Boldogon és Mag-lódon számolt be, a hol csak a biro beavat-kozása mentette meg a kellemetlenégtől. Ezekből talán csak láthatja a képviselő ur, hogy balul áll a népszerűsége, azzal pedig, hogy a dunakeszi jegyzőnek statáriális uton való elcsapatását követeli azért, mert a falu népet a beszámolásra nem esdítette össze dobszóval aligha fogja corrigálni.

— Az ujpesti iskolákban az új tanév esü-tőrlőkön ünnepélyesen megnyitották. Ez al-kalommal d. e. 8 órakor a rom. kath. tem-plomban ünnepélyes istentisztelet volt, a mely-en az összes iskolák növendékei vettek részt.

— Helyi igazítás. Múlt heti számunkban „A községi fogasztási adóhivatal” felirata cik-künk egyik passzusát az egyébként utólagosan megbuzozott szedőitűt egészen kihagyta s így a cikk egyik jelentékeny részének értelmét teljesen megzavarta. Az érthetlen passzusnak következőképen kell hangzania: Ennek (t. i. hogy a fogy főnök községi tisztviselő legyen) az a jó oldala volna, hogy a hivatal élen esküt tett községi tisztviselő állna, a ki ha nem fe-lelne meg a személyes felelősséget varakozásnak, egyszerűen visszahívhatk s ha hibázott, fe-lyelmi vizsgálat alá vonható.

Ezzel távolról sem akarjuk mondani, hogy Rakoczy Aladar jelenleg főnöknek, a ki tud-tunkkal hivatalal kifogásolhatóan lelkiismeretes-séggel látja el, mondhatk fel, hanem igenis kéréstessek egy községi tisztviselői állás s az vele föltessék be, megmagyartván továbbra is a fogasztási adóhivatal ében.

— Ujpest község előjárósága következő hirdetményt bocsátotta közre: A folyó évi állami egyenes adók kivétele és előírása 1896. évre befejeztetve a budapestvidéki m. kir. pénzügyigazgatóság 74.727/96. X szamu körrendelete alapján felhívatik Ujpest község adófizelő közönsége, miszerint az adóelőíra-sok eszközölhetése érdekében 8 nap alatt a községben ön-jelentkezni nem mulasszák, mi-vel elmulasztás esetén az 1887. évi XLIV. t.-ez. 36 §-ának d) pontja értelmében meg-bírságotlatni fognak. Ezzel kapcsolatban nem mulaszthatja el az előjáróság a határelében levő adózókat újabban is figyelmeztetni, mi-szerint most már III. negyedi tartozásaikat befizetni el ne mulasszák, mert idézett szamu rendelet folytán a legszigorubb végrehajtási eljárás alkalmazásával fog beszédelni.

— Felülfizetések. Az ujpesti ev. reform. egyház javára Ujpesten 1896. évi augusztus hó 22-en megtartott táncmulatságon felülfizet-

tek: Wolfner Tivadar 49 frt., Máthé Ambrus, Halmágyi János, Rupp József 5—5 frtot, Konyha Géza 4.50 krt., dr. Várady Károly 2.50 krt., Kárpáti József, dr. Kiss Sándor, Hal-lász Péter 2—2 frtot., Tordai János, Steiner Lajos, Illosvay Bertalan, dr. Bodor N., Boday János, Klatrobecz Endre, Varadi Ignác, Cz. Katona József, Farmaty István, Szlavay István, Nádasy N., Móró József, Kovácsy Kalman 1—1 frtot., Benkó István, Tóth Endre, Au-drejko József, Stadler Mihály, Németh Gyula tanár, Pálkás N., Kiss József, Pohl Károly, Pap Tivadar, Kubesch Béla 50—50 krt. A mu-latság tiszta jövedelme körülbelül 120 frtra tehető.

— A külső váci-ut rendezése ügyében, mely Ujpest községre nézve rendkívüli fontos-sággal bír, f. hó 12-én volt az első vegyes bi-zottsági tárgyalás, melyen a miniszterium kép-viseleiben Landau Guszláv min. tanácsos és Reischl Károly az államépítészeti hivatal fő-nöke, a főváros részéről pedig Vositis Károly tanácsnok, dr. Preyer Hugo és dr. Samuel Lázár biz. tagok, Heuffel Adolf középítési igazgató és Fülep Kálmán t. főügyész helyet-tes vettek részt. Ez ügygyel lapunk legköze-lebbi számába bővebben fogunk foglalkozni.

— A tanácssteremül használt Amodeo-féle helyiséget tulajdonosa renováltatta és díze-sen kifestette, így tehát a községi atyknak ezentul nem kell olyan a tanácskozashoz és testülethez nem méltó helyen gyülesezniök mint eddig. Ideje is volt már a renoválásnak, mert biz az nem valami díszes terem volt, a melyben egyébként 1889 óta sok szó elhang-zott és sok üdvös határozat hozatott.

— A budapest-ujpest-r. palotai villamosvasut igazgatósága annak a megengedéseért folya-modott, hogy a szükséghez kepest ne csak két, hanem több kocsi is képesülhasson össze. Az engedelemlakiratban csak két kocsi összekap-esolása van megengedve. A székesfővárosi közrendészeti bizottság szerdán tárgyalta e kérdést, de véglegesen nem határozott, mert előbb tudni akarja, mit szol a tervezett uji-tashoz a rendőrség. Reméljük a rendőrség nem fog akadályokat gördíteni ezen czélserű ujítás elé.

— Nemes adakozók. Több helybeli polgár és testület Csépesanyi Bela gyógyszerész és gondnoksági alelnök kezdeményezése folytán igen szép jellemvonásait adta a felebaráti sze-reletnek akkor, a midőn Sas Etel szorgalmas, jómógyaviseletű volt polg. leányisk. növendéknek, a helybeli polg. leányiskolai szolgáló leányának további iskolázatását szives adománnyal lehetővé tette, ezáltal alkalmat nyújtottak arra, hogy ez a szegény, de tisz-tességes szülőök gyermeke magát a budapesti angolki-áasszonyok tanítónőkepzőjébe fölve-tethesse. E nemes polgártársak a következő adománnyal járultak hozzá: Illek Vincze 3 frttal, Csépesanyi Bela, ujpesti önségélyző-egylet mint szövetkezet, ujpesti kereskedelmi és iparbank részvényláráság, dr. Kis Sándor, Bachmann 2—2 frttal, Szel Manó, G. Igorevsky, dr. Hedervari, Szeiler, Adamis Lajos, Perich Károly, Gúpauer János, Ott Maria, J. A. Kriszt József, Pinter Gusztavne, Schwartz Jakab, dr. Nagy Lajos, Németh Gyula, Szerényi Káz-mer, Cseh Ivan, Sonnenfeld Lina és fiai 1—1 frttal, N. N., Elsner, Friedrich Vendel, K. M. Gurányi István, Gönczy Ferenc, K. J., Hevesi Vilmos, W. N., Fischer és László, Ka-bók József, F. Zs., N. N. 50—50 krral, N. Gy., W. H., N. N. 40—40 krral, Földes Károly, Várady Ignác 30—30 krral, Kiszling István 20 krral, Sas Etel ez uton fejezi ki halás kö-szönetét a szives adakozóknak.

— Somogyi István volt vasuti állomásfő-nök f. hó 9 en Boc-kay-utcai lakásában 56 éves korában váratlanul elhalt orbáncz kö-vetkeztében. Általánosán ismert alakja volt Ujpestenek; a jól megtermelt, jó modoru uri ember kedveltje volt úgy a társadalomnak mint a vasuti alkalmazottak körében is. A lovasut megteremtése óta annak szolgálata-ban állt és neki is sok része van abban, hogy ma már villamos vasuti közlekedésünk van. Mint tisztviselő fáradhatatlan levekenyiséget fejtett ki s különösen télviz idejen nagy gon-dot és fejtőrest okozott neki a közlekedés fenntartása. Az utóbbi időben betegeskedett s orvosa megis tiltotta neki, hogy kint járjon, de a szobai levegő nem léven nyére folyto-nosan kint sétált, ez ártott meg neki, mert orbánczba esett és ez elvitte egy nap alatt az

eleterős embert. Halálát neje és rokonai gyászolják. Temetése nagy részvet mellett ment végbe pénteken, a mélyen Mady Lajos ref. lelkész remek beszédben bucsuztatta el rokonaitól, pályatársaitól és ismerőseitől.

— Az »Egyetértés« asztaltársaság f. 1896-ik évi október hó 4-en a Schreiner-fele vendéglő összes helyiségében Ujpest szép-utca 19. sz., valláskülönbőség-nélküli szegény-gyermekek felruházására tánczezel, tombolával trefás előadásokkal és világpostával egybekötött szüreti ünnepélyt rendez. Belepti díj: 20 kr. Este a pénztárnál 30 krajczár. Kezdeté delután 3 órakor. Az ünnepélyen Ós-Budavár »Jambo« társulata szívességből fog közreműködni. Felülfizetések a jótékonyezel iránti

tekintetből köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtaztatnak.

— Az »Egyetértés« jótékonyezeli asztaltársaság volt elnöke Bolla János iskolaigazgatóvá neveztetven ki. Hatvanba költözött. Az »Egyetértés« asztaltársaság elnökét pótolando f. hó 20-án delután 6 órakor a Schreiner-fele vendéglőben Szép-utca 19 sz. a. rendkívüli közgyűlést tart, a melyre a tagokat az érdeklődőket ez uton is meghívja az elnökség. Tárj: Elnökválasztás és a f. e. október hó 4-en tartandó szüreti ünnepély programjának részletes megállapítása.

— A hazlezed hazaérkezése. A már három év óta Plevijében állomásozó 32. számú

budapesti gyalogezred legközelebb hazaérkezik. Az okkupált tartományokba rendelt csapattek és osztályok mindeddíg csak akkor indultak el rendeltetési helyükre, ha az ujonczok bevonultak, de az idén kivételesen mindjárt a hadgyakorlatok után rendelik oda, hogy a 32-ik ezredet a kiállítás megtekintése ezeljából minel előbb felvált-hassák.

— Vigszinhez. Az elmúlt het esteit a »Béni Bácsi«, a »Durand és Durand« »A helyettes« »Az államtibár« kacagató darabok töltötték be, jól látogatott ház előtt. Konstataljuk, hogy Ujpest és Rakospalota közönsége szorgalmasan látogatja a »Vigszinhez«-t. Legutóbb is egész sorokat láttunk Ujpestről és Palotáról.

A főuton több lakás, bolthelyiség és különösen egy mosó-intézetnek vagy hentesnek igen alkalmas helyiség november 1-től kiadó. Bővebb értesítés Kiss Oszkárnál szerezhető a déli órákban. (Templom-utca 3. szám Schaffler vendéglő helyiség).

Eladó telkek.

Az »Ujpesti kereskedelmi és iparbank« tulajdonát képező

Földessy-féle telkek

szabad kézből eladók.

A venni szándékozók ez ügyben bővebb értesítést nyerhetnek minden héten *szerdán delután 3-5 óra* közt a bank helyiségében Ujpest, főut 3. szám.

A közelő iskolaidény alkalmából

van szerenesem a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy:

iskolakönyvek- és iskolatáskák,

valamint mindennemű

író-, rajz- és festőszerek

kifogástalan minőségben és feltűnő olcsó árakban csakis nálam kaphatók

Schön Bernát,

könyvkereskedő-, papir- és nyomtatványszállító főut 15.,
főközlet Károly- és templom-utca sarkán.